

Aan : vaste commissie Justitie en Veiligheid
Betreft : rondetafelgesprek onderwijs 15 mei, **Aansluiting MBO - politieonderwijs**

Geachte leden van de Vaste commissie Justitie en Veiligheid,

Een MBO-diploma is van onschatbare waarde en de bijdrage die de beginnende beroepsbeoefenaar (ook) in het Veiligheidsdomein heeft, verdient niet alleen de erkenning OCW maar ook die van Justitie en Veiligheid

Het Middelbaar Beroepsonderwijs wil zich nadrukkelijker profileren

1. als toeleverancier voor de Nationale Politie van gemotiveerde studenten in een doorlopende leerlijn naar de Politieacademie of rechtstreeks in ondersteunende beroepen
2. als samenwerkingspartner van de Politieacademie (PA) voor het verzorgen van onderdelen van opleidingen tot agent
3. Als samenwerkingspartner van de Politie voor het bieden van opleidingen aan zittende medewerkers in het kader van LLO

Het Middelbaar Beroepsonderwijs leidt jaarlijks ruim 15.000 studenten op voor een beroep in het Veiligheidsdomein. Ruim 3.500 studenten hiervan specifiek voor Publieke Veiligheid en daarmee direct voor het werken als BOA en/of met de ambitie door te stromen naar een MBO 4 opleiding bij de Politie.

Bij de Veiligheidsopleidingen hebben we - in tegenstelling tot nagenoeg alle andere beroepsopleidingen - niet alleen te maken met wet- en regelgeving vanuit OCW, maar worden we direct onderworpen aan aanvullende eisen vanuit Justitie en Veiligheid die separaat gevalideerd worden. We zijn van mening dat een MBO-diploma de erkenning vanuit JenV behoeft om onze profilering beter vorm te geven.

Het aantal opleidingsplekken wordt bepaald door de beschikbaarheid van het aantal stageplekken. Binnen het domein Publieke Veiligheid wordt daarom noodzakelijkerwijs een numerus fixus gehanteerd. We moeten jaarlijks landelijk 600-800 studenten afwijzen.

De MBO Raad behartigt niet alleen de belangen van de Regionale Opleidingscentra, hij zorgt voor uniforme afspraken met de branche, is betrokken bij samenwerkingsverbanden en zorgt voor kennisdeling tussen de ruim 35 ROC's die deze opleidingen aanbieden. De MBO Raad is ook betrokken bij het ontwikkelen van nieuwe en passende

kwalificatiedossier en het begeleiden van de scholen bij de ontwikkeling van onderwijs en examinering. Zo is in 2023 het kwalificatiedossier Publieke Veiligheid vernieuwd en sluit deze aan bij de wensen en eisen van de branche. Naast een brede basis kent de opleiding 4 uitstroomprofielen: 1. Handhaver toezicht en veiligheid Openbare ruimte (domein I), 2. Milieu, welzijn en infrastructuur (Domein II), 3. Openbaar vervoer (domein IV) en 4. Generieke Opsporing (domein VI). Vele studenten hebben de ultieme wens om politieagent te worden en daartoe de basisopleiding aan de Politieacademie te volgen. Niet voor niets is er al een reeks van jaren een samenwerkingsovereenkomst van MBO, Politie en Politieacademie om deze route vorm en inhoud te geven. Het mbo is dus een belangrijke toeleverancier zijn voor gemotiveerde studenten en zo tegemoetkomen aan de grote vraag naar medewerkers bij de Politie en ziet dit ook als een belangrijke taak voor zichzelf. Niet alleen als toeleverancier maar ook in het verzorgen van delen van opleidingen die nu nog uitsluitend aan de PA worden gegeven. Daarmee zou het tekort aan opleidingsplaatsen bij de PA alsmede het tekort aan docenten en praktijkbegeleiders kunnen worden verzacht.

In het kader van de samenwerking is het ook goed denkbaar dat het MBO als partner van de Politie onderwijs verzorgt voor zittende medewerkers van de Politie die – in het kader van Leven Lang Ontwikkelen – hun vakkennis op peil willen houden en werken aan hun eigen ontwikkeling om van duurzame betekenis te zijn voor de arbeidsmarkt (employability).

We zien dus zeker drie manieren waarop de verbinding tussen het middelbaar beroepsonderwijs en het politie/veiligheidsveld gestalte kan krijgen, waarvan de rol als toeleverancier voor het politieberoep wellicht op dit moment de belangrijkste is.

Echter, de benutting is nog suboptimaal. De aansluiting van de MBO niveau 3 en de basisopleiding politie Agent niveau 4 is geen vanzelfsprekende doorlopende leerlijn. Het politieonderwijs is in 2021 vernieuwd waarbij de basisopleiding is verkort van 3 naar 2 jaar en er wordt een groot beroep gedaan op de student aan de PA om de eigen opleiding mede vorm te geven. Uit selectieprocedure bij de aanmelding van de relatief jonge BOA studenten voor de PA blijkt dat, veelal op basis van aspecten als mate van weerbaarheid en zelfredzaamheid, minder dan 30% van de studenten van het MBO (met een diploma HTV op niveau-3) mag instromen naar de basispolitieopleiding Politie. Dat betekent dat 70% van de studenten die gemotiveerd zijn om bij de Politie te werken niet zonder meer van deze route gebruik kunnen maken.

Het is een gegeven dat naast alle studenten die bewust kiezen voor een baan als Handhaver in een van de 4 domeinen een groot deel van de afgestudeerden ook de ambitie heeft Politieagent te worden. Starten in een BOA functie bij de Politie is een optie, maar een vooruitzicht op een baan in een executieve functie is voor de startende medewerker in het veiligheidsdomein wel een belangrijke voorwaarde. De Politie moet in een krappe arbeidsmarkt concurreren met andere organisaties in het veiligheidsdomein zoals de Douane, de Kmar, etc

Zoals al eerder geschetst kan het beroepsonderwijs niet zonder stageplaatsen. Tekort aan stageplaatsen maakt dat opleidingen niet kunnen worden gevuld en studenten niet worden gediplomeerd. Dit speelt ook in het onderwijs voor het aantal beschikbare plekken bij de Politie. Waar

voorheen de Politie voor de executieve plekken 400 stageplekken aanbod, zijn dit er nu nog maar 150. Door de toenemende druk op de operatie is een toenemende mate sprake van capaciteitsdruk voor de juiste begeleiding. Daarnaast is de vraag of door de Nationale Politie de noodzaak van praktijkervaring voldoende wordt onderkend en daardoor onvoldoende prioriteit krijgt.

Hoe dan ook ziet het MBO zichzelf als belangrijke partner in het opleiden voor het Veiligheidsdomein, de Politie als ook de Politieacademie in het bijzonder. Daarbij gaat het om zowel BOA functies, ondersteunende functie maar zeker ook het voorbereiden op de verschillende functies bij de Nationale Politie.

De motie van het lid Michon-Derkzen (36395-10, 23 januari 2025) *(over onderzoeken of reguliere mbo-opleidingen een grotere rol kunnen vervullen bij de na- en bijscholing en toetsing van boa's - Wijziging van de Politiewet 2012 in verband met een delegatiegrondslag voor een algemene maatregel van bestuur over de bewapening en uitrusting van buitengewoon opsporingsambtenaren)* ondersteunt en waardeert de ambities van het MBO om een nog bredere bijdrage te kunnen leveren aan de toeleiding van toekomstige professionals naar de Veiligheidsberoepen, maar ook de erkenning van een kwalitatieve bijdrage aan de bij- en nascholing van de zittende medewerkers binnen het veiligheidsdomein. Daar waar hiaten of tijdgebrek in een opleiding van de Politieacademie geconstateerd wordt is het MBO goed in staat om als opleidingspartner hier in de toeleiding op te anticiperen.

.

Woerden, april 2025

M. Waulthers,
beleidsadviseur bedrijfstakgroep Zakelijke Dienstverlening en Veiligheid